

Видається за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

ЩОМІСЯЧНИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ЖУРНАЛ

Вихователь-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО закладу

№3
березень
2012

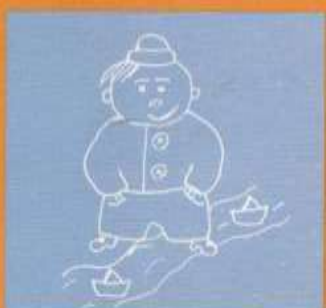
ТЕХНОЛОГІЇ
ПЕДАГОГІЧНОГО
СПІЛКУВАННЯ
З БАТЬКАМИ

ІКТ у роботі з батьками

Профілактика жорстокого
поводження з дітьми

Вплив педагогічних
стереотипів
на освітній процес

10 кроків до письма

організовуємо свята

1. Джемула Г.П. День землі
2. Джемула Г.П. День захисту дітей:
дошкільникам про права дитини

Уже традиційно щороку навесні у багатьох країнах світу відзначають День Землі. Цей захід покликаний спонукати людей бути уважнішими до тендітного і вразливого навколишнього середовища на планеті Земля. А у 2009 році Генеральна Асамблея ООН проголосила Міжнародний день Матері-Землі та постановила відзначати його 22 квітня. У цей день і у дошкільному закладі доречно провести заходи, що сприяють формуванню природодоцільної поведінки у дітей

День Землі

Екологічна розвага для дітей старшого дошкільного віку

Пропонована нами розвага — цікавий підсумковий захід екологічного проекту «День Землі», спрямованого на формування у старших дошкільників екологічної свідомості та природодоцільної поведінки.

Завдання екологічного проекту «День Землі»:

- формувати у дошкільників уявлення про виняткову роль Землі як планети, на якій є різноманітні прояви життя;
- закріпити знання про планети Сонячної системи;
- показати, до чого призводить недбале ставлення до природи та як від цього залежить життя людини;
- ознайомити дітей з тим, як саме можна турбуватися про Землю;
- вправляти у природодоцільній поведінці;
- виховувати бережливе ставлення до навколишнього світу.

Реалізація екологічного проекту «День Землі»

У ході реалізації екологічного проекту «День Землі» доцільно провести **такі види роботи:**

- відвідати планетарій, щоб переглянути фільм-лекцію про планети Сонячної системи;
- спостерігати за ставленням людей до довкілля;
- прослухати оповідання, вірші, статті про взаємозв'язок різних явищ і об'єктів природи, залежність живих організмів від умов існування на планеті тощо;
- провести дидактичні ігри екологічного спрямування;
- створити ситуації, що спонукали б дітей вести діалоги від імені різних істот з приводу спільного проживання;
- організувати образотворчу діяльність з екологічної тематики та виставку індивідуальних і колективних робіт;
- спільно з батьками провести акції «Допоможи дереву, річці, мурахам тощо»;

- створити альбом «Земля у космосі» або «Ми на Землі», залучивши до співпраці дітей та їхніх батьків;
- провести розвагу «День Землі».

Підготовка до проведення розваги

При підготовці до проведення розваги слід виготовити декорації та костюми, розучити прозові та віршовані тексти, сценки, але так, щоб вони стали сюрпризом для незадіяних у них дітей. Крім цього, дорослі мають подбати про сюрпризні моменти для всіх дітей, щоб їм було цікаво. Зокрема ролі Професора, Водяника і Сонця можуть виконувати дорослі.

На розвагу слід обов'язково запросити батьків. Для цього необхідно заздалегідь виготовити запрошення разом з дітьми. Варто залучити дітей і до підготовки атрибутів та оформлення зали.

КОСТЮМИ:

- костюми Сонця та решти планет. Щоб костюми набули округлої форми, можна скористатися надувними кругами для плавання;
- костюм Землі. Він має бути спершу суцільно сірим, а потім — поступово змінюватися на зелений, блакитний, квіточастий тощо;
- костюми Ведмеда, Лисиці, Водяника та Професора.

АТРИБУТИ ТА ДЕКОРАЦІЇ:

- мультимедійна дошка;
- відеоролик із зображеннями планет Сонячної системи;
- знаки на підставках «Не смітити!», «Не прати!», «Не мити машини!»;
- засмічений ліс;
- засмічена річка, вирізана з голубої клейонки;
- кошики для сміття;
- озерце, річка, калюжка, вирізані з клейонки;
- 6–7 деревець, виготовлених з картону;
- 8–9 яскравих великих квіток (спершу для розмови про квіти, а далі — для гри);
- шапочки бджілок (8–9) для гри;
- глобус;
- картинки із зображеннями ялинки, сосни, берізки, дуба, клена (по 5 шт. кожного виду);
- картинки із зображеннями рибки, дельфіна, нутрії, жабки (по 5 шт. кожного виду);
- плакат «Руки, які збережуть Землю», столик з ємкостями, у яких розведена гуаш, вологі серветки.

Дійові особи:

- Сонце
- Меркурій
- Венера
- Земля
- Марс

- Юпітер
- Сатурн
- Уран
- Нептун
- Ведмідь
- Лисиця
- Водяник
- Професор

СЦЕНАРІЙ РОЗВАГИ

Діти під веселу мелодію заходять до зали і сідають на свої місця. До зали заходить Професор.

Професор: Доброго дня, діти! Я — професор астрономії. А ви знаєте, що вивчає ця наука? *(Віповіді дітей.)* Так, це наука про Всесвіт. Вона вивчає зірки, планети та інші небесні тіла. Зараз ми з вами вирушимо у віртуальну космічну подорож.

Гасне світло. На екрані мультимедійної дошки з'являється зображення планет Сонячної системи.

Професор: Діти, це планети Сонячної системи. Ви знаєте, що знаходиться у центрі системи? *(Віповіді дітей.)* Правильно, це Сонце. А Сонце — це планета? *(Віповіді дітей.)* Молодці, ви знаєте, що Сонце — це зірка. А навколо Сонця обертаються планети. *(Називає всі планети Сонячної системи.)* Ви хочете познайомитися з ними ближче? Цікаво, про що вони спілкуються між собою?

Світло вмикається. У залі навколо Сонця, роль якого виконує дорослий, під космічну мелодію кружляють планети Сонячної системи. Музика стихає, а Сонце, вказуючи на кожную з планет, урочисто звертається до них.

Сонце: Меркурію, Венеро, Марсе, Юпітере, Сатурне, Уране й Нептуне! Ставаймо всі у коло та вітаймо Землю: у неї сьогодні свято — День Землі.

Планети стають у коло, у середині якого — Земля.

Планети (разом):

Вітаємо!

Земля: Щороку я стою у цьому крузі
І за вітання дякую вам, друзі!

Юпітер: А чого ти, Земле, така сіра сьогодні? Ти ж була у нас єдиною голубою планетою. Що сталося?

Марс: Чому ти така невесела, сусідко?

Земля: Щось не те на мені відбувається:
Вже мене берегти не стараються.
Хоча нині дорослі й малі
Привітають мене з Днем Землі.

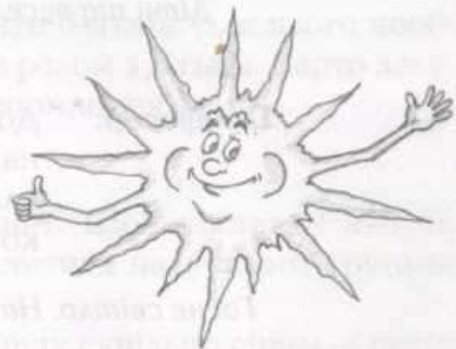
Сонце: Та земляни — усі ж твої діти.
Отже, ти їх повинна навчити,
Як любити тебе й берегти.
Адже вмієш любити їх ти!
Щоб ти знову була голубою,
Щоби ми милувались тобою.

Земля: Я вдячна Сонцю за добро й пораду.
Піду тепер собі давати раду.

Сонце і планети виходять із зали, Землю оточують діти.

Діти (разом): Ми нашу Землю з Днем Землі вітаємо,
Мільярди літ їй жити ми бажаємо!

Перша дитина: Нехай над нею сонечко не гасне —
Вона така чудова і прекрасна!

Друга дитина: Є все на ній, щоб жити і радіти:
Вода й земля, кущі, дерева й квіти,
Степи й поля, і райдуги, і роси,
Тут є усе, чого душа попросить.

Третя дитина: Є день і ніч, і ранок є, і вечір,
Тварин великих безліч і малечі,
Весна є, літо, осінь, зими білі,
Дощі, сніги, лугів квіткові хвилі.

Четверта дитина: Тут кожен має дім: нору, дупло чи хижу,
Вона дає нам всім питво і їжу,
Вона лікує нас і одягає,
І від негод завжди оберігає.

П'ята дитина: Вона про нас турбується, як мати.
Тож дуже раді ми її вітати.
Але чому вона така похмура стала?

Земля важко зітхає. До гурту підходить Професор.

Професор: Здається, знаю я, у чому справа.
Без неї кожен з нас не обійдеться,
А як ми їй віддячуєм за все це?
Земля — наш з вами спільний дім,
Тож у нім лад наводити ходім!
Спочатку в ліс зайдемо, любі діти:
Побачимо, чи треба щось зробити.

Підходять до лісу. З лісу виходить Ведмедик.

Шоста дитина:

Ведмедику, що сталося з тобою?

Ведмедик:

На біте скло я наступив ногою.
Тут так якісь приїжджі відпочили,
Що по собі страшний смітник лишили.
Пляшки, папір валяються усюди.
Хіба так в гості ходять добрі люди?

Сьома дитина:

У ліс ми твій, Ведмедику, прийдемо
І швидко там порядок наведемо.

Діти збирають сміття. Виходить Лисичка з обсмаченим хвостом.

Восьма дитина:

Ти де, Лисичко, обсмалила хвостик?

Лисичка:

Та тут були якісь недобрі гості,
Що по собі багаття залишили.
Ми той вогонь насилу загасили!
Тікали звірі, гинули дерева...
Ми боїмось туристів не даремно!

Дев'ята дитина:

Дерева ми посадимо, Лисичко!
Ялини й сосни, клени і осички.
І буде тінь, і буде де сховатися.
Це правильно, що звірі нас бояться.
Пробачте, звірі, соромно нам дуже,
Що між людей ще є такі байдужі.

Діти «сажать» дерева. Професор звертає увагу дітей на Землю.

Професор:

Погляньте, друзі, на нашу Землю — на ній з'явився зелений колір!
А тепер йдемо до річки.
Як там справи у водички?

Усі підходять до засміченої річки. Виходить Водяник.

Водяник:

Якби уміли рибки розмовляти,
То вам таке хотіли би сказати:
Це що ж за правила, дозвольте запитати,
Щоби сміття у річку викидати?
Лежать на дні предмети заржавілі,
Пляшки із пластику гойдаються на хвилі.
А порошком перуть і милять милом
Рушник і ковдру, простирadlo й килим.
Машини миють. Гинемо від плям,
Що із бензину дістаються нам.
Обгортки всі на берег викидають.
Про чистоту і чути не бажають.
Невже ж бо людям буде жити краще,
Як стане смітником планета наша?

Хоч розмовляти риби не уміють,
Але вони чудово розуміють,
Що той, хто так поводитьися з водою,
Зустрітись може з справжньою бідою.
Невдовзі де ми будемо купатись,
Де пити воду, митись, умиватись?

Перша дитина:

Якщо ти можеш, вибач нам, водичко,
І ви пробачте, рибки невеличкі!
Ми знаєм, що вода дає життя,
Отож почистим річку до пугтя.
Поставим знаки, хай усі читають
І необхідні правила вивчають.

*Діти чистять річку, виставляють знаки «Не смітити!»,
«Не прати!», «Не мити машини!».*

Професор: Гляньте, діти, на Землі з'явився голубий колір! Дивіться, вона вже усміхається!

Друга дитина:

А ми зараз ще квіток нарвемо і їй подаруємо, нехай милується.

Земля:

Не рвіть квіток, хай звеселяють око
На клумбі, на городі, у траві.
Вони тоді по-справжньому красиві,
Коли живі.

Третя дитина:

Он ромашка жовтим оком
Усміхнулася мені.
Я хотів її зірвати,
А бджола сказала: «Ні!»

Земля надрягає вінок із квітів.

Професор: Подивіться, наша Земля завітчалася квітами! А давайте розкажемо їй, що ми ще гарного зробили.

Діти (по черзі):

Я пташок узимку годував.
Я шпакам хатинку збудував.
Я ніколи не ламав гілок.
Я в дворі насіяла квіток.
Я на грядці бур'яни поляю.
Я дерева і квітки поллю.

Четверта дитина:

На яблуні хтось гілку одчахнув,
Пішов собі і оком не моргнув.
І крапав сік, як сліззоньки дрібні:
— Як боляче, як боляче мені!
Узяв я глини, розмочив водиці,

Замазав рану яблуницьі-сестриці.
Забинтував я цю гілчину кволу,
І не засохла, хилячись додолу.
До стовбура поволі приросла,
Весною знову рясно зацвіла!

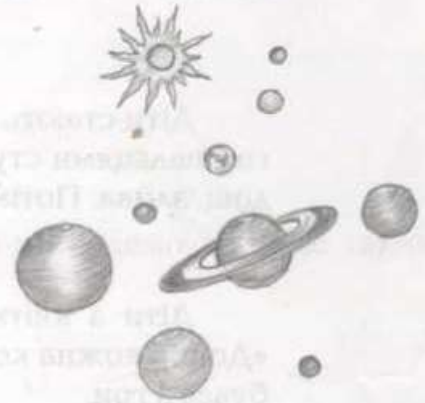
(Степан Жупанин)

П'ята дитина:

Метелика ловити я не хочу:
Він квітка неба, хай живе собі!
Хай крильцями барвистими тріпоче,
Щоб радісно було мені й тобі.

Шоста дитина:

Я квітку лісову не стану рвати,
Додому я її не понесу,
Бо вдома їй бджоли не погойдати
І не попити ранками росу.

Сьома дитина:

І ні стеблинку, гілку чи росинку
Я не ображу — це страшенний гріх!
Бо в кожній з них живе тремка живинка,
Що світиться довірою до всіх.

(Анатолій Костецький)

Восьма дитина:

Сьогодні я хочу звернутися до дорослих з такими словами.
До вас, мої рідні, звертаюся я —
Найменший у нашій сім'ї:
Стоїть на узліссі ялинка моя —
Не зрубайте її!
На озері плаває пташка моя —
Не убийте її!
Яскріє на небі зірка моя —
Не згасіте її!
Світ-казку будує мрія моя —
Не спиняйте її!

(Дмитро Павличко)

Виходить весела Земля у яскравому вбранні.

Професор:

Наша Земля стала знову гарною, як колись. Тепер її можна привітати зі святом. *(Бере у руки глобус.)* Ставаймо у коло, обережно передаваймо одне одному цю модель нашої Землі і скажімо їй слова, яких вона заслуговує.

*Діти передають одне одному глобус, промовляючи слова:
найкраща, єдина, чарівна, незвичайна, добра, велика, весела, рідна, ласкава, турботлива,
світла, сонячна, загадкова, розумна, спільна тощо.*

Земля:

Дуже дякую вам, діти, за вашу доброту, за ваші роботящі руки, за гарні слова. Послухайте й мене.

І гіркота, і солодощі літа
Тобі даються задарма: бери!
Тобі несе травинка кожна ліки: бери!
Тобі — усе. Сприймай це, як належне,
Сприймай, але руки не піднімай
Ні на шпака, що рве твої черешні,
Ні на свій край!

(Тарас Мельничук)

Земля: Тепер, діти, пограємося у мої ігри.

Гра «Ловимо дощик»

Діти стають парами: один, із заплющеними очима, тримає долоньки догори. Другий пальцями стукає по долоньках товариша, ніби крапають дощові краплі — дощик, дощ, злива. Потім діти міняються місцями.

Гра «Бджілки і квітки»

Діти з квітками присідають, між ними літають діти-«бджілки». За командою «Дощ!» кожна комаха летить до своєї квітки. Хто не встигає, той «намок» — тобто вибуває з гри.

Гра «Ліс»

На підлозі накреслено п'ять паралельних ліній. Дітей об'єднують у п'ять груп: «сосни», «ялини», «кленни», «дуби», «берези». Кожна дитина тримає у руці картинку із зображенням свого дерева.

Дерева «гуляють», а ведучий каже: «У цьому лісі у першому ряду ростуть дуби, у другому — клени і т.д. Раз, два, три — дерева, на місця!»

За цією командою «дерева» поспішають стати у свої ряди.

Той, хто заблукав, — виходить з гри.

Гра «Водойми»

На підлозі розміщено калюжку, озеро, річку, море. Дітей об'єднують у чотири групи — «жабки», «рибки», «дельфіни», «нутрії» — та розказують їм, де їхні домівки. Кожна дитина тримає у руці картинку з відповідним зображенням.

Діти за командою ведучого «Ходімо одне до одного у гості» йдуть до товаришів у гості. За командою ведучого «Додому!» усі мають повернутися на свої місця: «дельфіни» — у море, «жабки» — у калюжу, «рибки» — у річку, «нутрії» — до озера.

Дев'ята дитина:

Дякуємо тобі, Земле, за цікаві ігри.

Хай живуть спокійно люди,

Сонце лагідно сія,

Щоб лунала всюди-всюди

Пісня лагідна моя.

Діти співають приспів з пісні «Хай завжди буде сонце», музика Аркадія Островського,
слова Лева Ошаніна.

Хай завжди буде сонце,

Хай завжди буде небо,

Хай завжди буде мама,

Хай завжди буду я!

Професор: Пропоную вам, діти, усім разом зробити подарунок нашій Землі.

Виходять усі діти. Перед ними на дошці плакат, на якому зображено Землю з усміхненим обличчям, з надписом зверху «Руки, які збережуть Землю». На столику біля дошки стоять ємкості з розведеною гуашшю і лежать вологі серветки. Діти замальовують собі долоні фарбами і роблять на плакаті відбитки своїх долонь.

Десята дитина:

Ми трудилися, як уміли.

Ми сьогодні зрозуміли:

Він, вона, і я, і ти:

Землю треба цінувати,

Землю треба берегти!

Земля — вона

На всіх одна!

Діти (разом):

Вітаємо тебе, Земле, з Днем Землі! Тепер ми будемо жити за такими правилами:

Не засмічуй!

Не засмучуй!

Не зламай!

І не замучуй!

Земля:

Дякую вам, діти, за допомогу і за подарунок! Тепер мої ліси чисті, а водойми прозорі.

До Землі підходять планети і Сонце.

Сонце:

Ну що ж, Земле, тепер ти у надійних руках. Тож, планети, усі по місцях, та й будемо виконувати свою щоденну роботу.

ОРГАНІЗОВУЄМО СВЯТА

Права людини починаються з прав дитини. І ознайомлювати з ними дітей необхідно з раннього віку у цікавій і доступній формі, зокрема під час розваг. А дорослим, які працюють з дітьми, слід особливо пильнувати, щоб мимоволі не порушити прав дитини і не пропустити випадків порушення їх кимось іншим

День захисту дітей: дошкільникам про права дитини

Сценарій театралізованої розваги
для дітей старшого дошкільного віку

До проведення розваги, присвяченої Міжнародному дню захисту дітей, слід готуватися заздалегідь, ознайомлюючи дітей з їхніми правами. **Корисними будуть** бесіди, аналізування ситуацій, які виникають у дитячому колективі, оцінювання поведінки дітей, аналізування та оцінювання поведінки героїв казок, оповідань, мультфільмів, вправління у безпечній поведінці тощо.

До роботи з формування у дітей правової поведінки можна залучати різних фахівців: і тих, що працюють у дитячому закладі, і сторонніх спеціалістів. Так, лікар чи медсестра закладу допоможуть підготувати і провести з дітьми бесіду про повноцінне харчування, про право на медичну допомогу, а психолог — про право на особисте життя, про способи поведінки з незнайомими людьми тощо. А от працівника правоохоронних органів можна запросити на проведення заходів, присвячених порушенню прав дитини.

Також потрібно ознайомити дітей з художніми творами, герої яких «братимуть участь» у проведенні розваги. Це казки «Котик і Півник», «Гуси-лебеді», «Кривенька качечка», «Попелюшка», «Золотий ключик».

Ролі Котигорошка, Мачухи, Продавця, Жінки, Розбишак мають виконувати дорослі.

Готувати сценки до розваги слід індивідуально, щоб для інших дітей вони були сюрпризом. Це значно підвищить інтерес дітей до ходу розваги.

АТРИБУТИ ТА ДЕКОРАЦІЇ:

- декілька плакатів до Дня захисту дітей;
- плакат з написом «Школа»;
- прапорці, надувні кульки, бантики — для прикрашання зали;
- аудіопрогравач, аудіозапис пісні Аркадія Островського на слова Лева Ошаніна «Хай завжди буде сонце»;

- макет торговельного лотка;
- макети продуктів у яскравих обгортках — чіпси, сухарики, газировка, цукерки і шоколадки;
- штучні квіти.

Дійові особи:

- Ведучий
- Котигорошко
- Котик, Півник, Лисичка (казка «Котик і Півник»)
- Мати, дівчинка Оксана, хлопчик Івасик (казка «Гуси-лебеді»)
- Лисиця Аліса, Кіт Базиліо, Буратіно (казка «Золотий ключик»)
- Дід, Баба, Дівчинка (казка «Кривенька качечка»)
- Мачуха, Попелюшка (казка «Попелюшка»)
- Продавець і троє дітей (сценка з рекламою їжі)
- Хлопчик і дівчинка (сценка «Вкусила оса»)
- Незнайома жінка і хлопчик (сценка викрадення)
- Двоє Розбишак і четверо дошкільників (сценка з Розбишаками)

СЦЕНАРІЙ РОЗВАГИ

На сцені ведучий. Зала святково прикрашена прапорами, кульками, бантиками, плакатами до Дня захисту дітей.

Ведучий: День захисту дітей — яке чудове свято!
Усіх дітей Землі з ним можна привітати.
Нехай вони — в будинку чи в квартирі —
Живуть в добрі, теплі, достатку й мирі.
Хай світить сонце всім, грайливий м'ячик скаче,
Від болю і образ нехай ніхто не плаче.
І наша пісенька нехай летить над краєм
Про те, що ми зі святом всіх вітаєм!

Звучить пісня Аркадія Островського на слова Лева Ошаніна «Хай завжди буде сонце».

Ведучий: Сьогодні захистить усіх дітей потрошку
Герой із казки — пан Котигорошко.

Котигорошко: Здрастуйте, любі друзі. Ви впізнали мене! Так, я — Котигорошко. Я люблю справедливість і завжди захищаю слабких. А ви знаєте, що діти, як і дорослі, мають свої права. Тож давайте сьогодні, діти, пригадаємо ваші права. А допоможуть нам у цьому герої зі знайомих вам казок. Тож по-мандруємо країною Казок...

На сцену виходять Котик і Півник.

Котик: Півнику, я йду до лісу, тепер уже дуже далеко. Прийде Лисиця — не слухай її, не виходь у двір, а то вона знову тебе вкраде, а я не зможу тебе виручити.

Півник: Добре, Котику, не буду!

З'являється Лисиця.

Лисиця: Ой Півнику-когутику, який ти молодець!
Яскраве в тебе пір'ячко, червоний гребінець!
Вийди у двір, горох позбирай, його тут страх як багато!

Півник: А ти мене не чіпатимеш?

Лисиця: Та навіщо ти мені потрібен? Та я й не дивитимусь у твій бік!

Півник виходить з дому, а Лисиця кидається на нього.

Котигорошко:
Стій, Лисице! Не чіпай Півника.

Лисиця: Я, звісно, погано зробила. А Півник хіба не винен у тому, що я його весь час краду? Невже можна бути таким довірливим?

Котигорошко (*go giteй*):
Вона має рацію — що тут скажеш? Діти, яке право порушила Лисичка? (*Вігновігі гітей*.) Правильно — **ніхто не має права викрадати і продавати дітей**. А давайте навідаємося до героїв ще однієї казки — «Гуси-лебеді». Там саме батьки на базар збираються, а дітей удома лишаять.

На сцену виходять мати, дівчинка Оксана і маленький хлопчик Івасик.

Мати: Ми з батьком поїдемо на базар, а ти, Оксано, дивися за Івасиком, не залишай його самого, щоб гуси-лебеді не вкрали. Купимо тобі гарного гостинця!

Оксана: Їдьте, не бійтеся, я гарно глядітиму братика!

Мати виходить, дівчинка дає братику іграшки.

Оксана: Посидь, братику, пограйся, а я трішки з подружками побігаю.

Оксана виходить. Звучить тривожна мелодія. Івасик лякається і вибігає.

Котигорошко:
Гуси-лебеді тим часом прилетіли й Івасика украли. Про порушення якого права йдеться у цій казці? (*Вігновігі гітей*.) Молодці! **Ніхто не має права викрадати дітей**. А як ви вважаєте, чому це сталося? (*Вігновігі гітей*.) Так, дівчинка погано доглядала братика. Але й поводитися потрібно так, щоб тебе не могли вкрасти. Як у наступній історії.

На сцену виходять хлопчик і жінка. Жінка звертається до хлопчика, бере його за руку.

Жінка: Ходімо зі мною, дитино. У мене такі гарненькі кошенята є, ти ще таких не бачив. Пограєшся, цукерок поїси, я тобі машинку подарую, ходімо.

Хлопчик (*голосно кричить, виривається*):
Ти не моя матуся! Відпусти! Люди, допоможіть! Це чужа жінка. Я її не знаю!

Котигорошко:
Зараз же, пані, відпустіть дитину! Бо я вас швидко відведу в міліцію.

Жінка: Що я такого зробила? Уже й пожартувати не можна! Іди собі, хлопче, де ти взявся на мою голову такий правильний. (*Жінка виходить*.)

Котигорошко:

Тож шануйтеся, діти, і не спілкуйтеся з незнайомцями на вулиці. Пригадайте, яке право є найважливішим? Так, це **право на життя**. Ніхто не вправі позбавити дитину життя.

*На сцену виходять кіт Базиліо та лисиця Аліса, міцно тримаючи Буратіно.
Вони намагаються зв'язати Буратіно мотузкою.*

Буратіно: Відпустіть, ви не маєте права!

Лисиця Аліса:

Бач, який правильний, буде вчити, що нам робити! Віддай гроші!

Кіт Базиліо: Зараз ми повісимо цього розбійника Буратіно!

Буратіно: Рятуйте, рятуйте!

Котигорошко:

Зупиніться, розбишаки! Ви порушуєте невід'ємне право кожної дитини — право на життя!

Котигорошко звільняє Буратіно.

Буратіно: Дякую вам, пане! Любі діти! Не дозволяйте знущатися над собою! А мені час додому. До побачення! *(Виходить.)*

Котигорошко:

Мандруймо далі. Ми на порозі ще однієї казки — «Кривенька качечка».

На сцені Дід і Баба стоять біля гніздечка, тримають по пір'їні. Біля них — дівчинка.

Дід: То це виявляється, Кривенька качечка оберталася на дівчинку!

Баба: Так он хто у хаті прибирав та їжу нам готував!

Дівчинка: Навіщо ви за мною підглядали, навіщо обманули мене? Тепер я знову стану качечкою і полечу від вас!

Дід і Баба (разом):

Не кидай нас, зостанься!

Дівчинка: Не можу, ви порушили моє право на особисте життя, на мою таємницю!

Дівчинка виходить із зали, а за нею бідкаючись виходять і Дід з Бабою.

Котигорошко:

Тож про яке право йшлося у цій казці? *(Вігповіди гитей.)* Так, про **право на захист від втручання в особисте життя**. А зараз ми пригадаємо відразу кілька прав:

- усі діти мають **рівні права**;
- усі діти мають **право на відпочинок і дозвілля**;
- особливої **турботи потребують діти-сироти**.

Саме про порушення цих прав дитини і йдеться у казці, до якої ми зараз потрапимо.

На сцену виходять Мачуха і Попелюшка.

Мачуха: Попелюшко, мої доньки поїдуть на бал у королівський палац, то ж ти маєш пошити їм нові сукні та зробити гарні зачіски.

Попелюшка: Добре, я все зроблю. Може, тоді ви дозволите мені постояти під вікнами палацу та подивитися, як вони будуть танцювати?

Мачуха: І не мрій! Хто ти така, щоб там стояти? Тобі треба прибрати, приготувати нам вечерю...

Котигорошко: Шановна пані, Попелюшка має такі ж права, як і ваші діти.

Мачуха: Ну добре, хай іде, але спершу їй потрібно посапати квітник та перебрати два лантухи проса з маком — відділити просо від маку.

Котигорошко: Вона вже й так наробилася. Кожна дитина має право на відпочинок і дозвілля. Не забувайте й про особливе піклування про дітей-сиріт, а я цього зовсім не бачу. Будете відповідати за законом!

Мачуха: Ох, ці мені права дітей! Хай уже йде, куди хоче! *(Виходить.)*

Попелюшка: Дякую, Котигорошку! Побіжу до хрещеної — хай вона порадіє за мене. *(Виходить.)*

Котигорошко: Діти, у якій казці ми зараз побували! *(Вігновігі гітей.)* Правильно. То які ж права Попелюшки порушувала її Мачуха? *(Вігновігі гітей.)* Молодці! А ще, діти мають **право на повноцінне харчування**.

На сцену виходить продавець і стає біля лотка з продуктами у яскравих обгортках. Підходять троє гітей.

Перша дитина: Скажіть, будь ласка, у вас яблука є?

Продавець: Яблук немає, та й нащо вони тобі? Купи от чіпси, смачненькі чіпси!

Перша дитина: Ні, чіпсів я не їм. То не їжа, а отрута.

Друга дитина: А апельсини у вас є?

Продавець: Я таким не торгую. Ви ж бачите, які гарні обгортки на продуктах — шкідливу їжу так не запакують. Беріть, любі мої, сухарики та солодку газовану воду — це надзвичайно смачно!

Третя дитина: Ми такого не їмо. Нас у садочку вчили, яка їжа корисна, а яка — ні. Ходімо звідси. *(Виходять.)*

Продавець: То ж бо й погано, що вчили. Це ж як усіх отак навчать, то хто буде купувати мої продукти? Правду сказати, я їх своїм дітям теж не даю.

Котигорошко:

Це ви правильно робите. Але ж навіщо іншим пропонуєте?

Продавець: Та я більше й не буду. Піду, завезу собі інший товар — корисні продукти: овочі і фрукти. *(Виходить.)*

Котигорошко:

Усі діти мають **право на повноцінне харчування**. А як їстимуть, чого не слід, доведеться їх лікувати.

На сцені між квітів граються діти — хлопчик і дівчинка.

Дівчинка: Глянь, Юрчику, які чудові квіти! Я їх не рватиму, я їх лише понюхаю. *(Нахиляється над квіткою.)* Ой, мене вжалила оса!

Хлопчик: Миттю біжимо до лікаря Айболитя!

Дівчинка: Але ж він лікує лише звірят!

Котигорошко:

Усі діти мають **право на медичну допомогу**. Тож швиденько йдіть до лісової лікарні. Айболить допоможе, адже він дуже добра людина.

Діти виходять. На сцені з'являється Буратіно з великим «Букварем».

Котигорошко:

Куди це ти йдеш, друже?

Буратіно: Як це куди — до школи! Тато Карло казав, що я маю вчитися. Кажуть, у школі так цікаво!

Котигорошко:

Так, дуже цікаво, але ж ти ще маленький.

Буратіно: Це нічого. Тато Карло казав, що всі діти мають право на освіту!

Котигорошко:

Твій тато правду казав. Усі діти мають **право на освіту**. Біжи вже, а то спізнишся. *(Буратіно виходить.)* А нам, діти, вже час повертатися з країни Казок. Ой, а що тут відбувається?

На сцену виходить велика група дітей. Вони стають півколом.

Ведучий:

Котигорошку, наші діти готуються виступати на шоу «Україна має талант». Думаємо, що хтось із них обов'язково переможе. Ось послухай наш концерт.

Одна дитина виходить на середину сцени і виконує якусь пісню, друга дитина — танцює, третя дитина — читає вірша, четверта — демонструє фокус. Вихователь щоразу оголошує, хто з дітей виконує той чи той номер.

Котигорошко:

Які у нас талановиті діти! І правильно, адже всі діти мають **право на розвиток своїх талантів та здібностей**. Що ж, нехай тренуються.

На сцену виходять кілька Розбишак і починають штовхати дітей, ставлять їм підніжки.

Котигорошко:

Ану припиніть знущатися!

Розбишака:

А що таке? Ми просто граємося з ними.

Котигорошко:

Це не гра, ви порушуєте **право дітей на захист життя і здоров'я**. Ніхто не має права жорстоко поводитися з дітьми! Жодна дитина не повинна бути скривджена!

Перша дитина:

Дякую тобі, Котигорошку!

Друга дитина:

Нас хотіли скривдити, бо ми були кожен сам по собі.

Третя дитина:

Нам треба об'єднатися, тоді ми будемо сильнішими.

Четверта дитина:

Давайте створимо свою дитячу організацію, яка буде захищати права усіх дітей!

Котигорошко:

Молодці, діти! Це правильне рішення. До того ж ви маєте **право вступати у різні організації та створювати їх**. Діти, ви маєте вміння відстоювати свої права. А для цього їх треба гарно знати. Тож давайте повторимо права дітей.

Перша дитина:

Усіх, хто має вік до вісімнадцяти,
Вважають дітьми — це повинні знати всі.

Друга дитина:

І ти дитя, і я дитя, і він дитя —
Усі ми маєм право на життя.

Третя дитина:

Права дитини ми повинні знати:
Не можна красти нас і продавати!

Четверта дитина:

Життя дитини кожної безцінне.
Нам харчування треба повноцінне!

П'ята дитина:

Усі ми, незалежно від походження,
Від мови, статі, шкіри і поведження
Дістали рівне право від народження.

Шоста дитина:

А щоб життя було насичене й цікаве,
На відпочинок маємо ми право.

Сьома дитина:

Ти захворів? Пошкодив руку, ногу?
Тож маєш право на медичну допомогу.

Восьма дитина:

Ти маєш право з друзями стрічатись
І, щоб добро робити спільно, об'єднатись.

Перша дитина:

Ти від держави матимеш сприяння,
Щоб розвивать своє обдарування.

Друга дитина:

На цій землі ніхто не має права
Втручатись в особисті наші справи.

Третя дитина:

Про це ми скажем геть усьому світу:
Дитина має право на освіту.

Четверта дитина:

Нехай усі про це почують знов:
Дитина має право на любов.

П'ята дитина:

Хто так вважає, завжди має рацію,
Що право є в дітей на інформацію.

Шоста дитина:

У нас працюють правила гуманії,
Щоб захистить дітей від наркоманії.

Сьома дитина:

Нехай щасливим буде кожен день —
Ніхто не має права кривдити дітей!

Діти (разом):

Спасибі всім, хто діток поважає,
І хто права дитинства захищає!

Котигорошко:

Тепер я впевнений, що ви гарно запам'ятали свої права і завжди зможете
те їх відстояти. А мені час повертатися у свою казку. До побачення!

Ведучий:

Дякуємо тобі, Котигорошку, за цікаву подорож і допомогу! До нових
зустрічей!